

REDAKCIJA
ir Administracija:
Calle Cerrito 1037
Buenos Aires

Prenumeratams, aukštesnėms ir korespondencijoms siųsti J. Bukevičiaus vardu tuo pačiu adresu

BALSAS

PRENUMERATOS KAINA
metams:
Argentinoj
ir visoje Amerikoje
4 pesai
Lietuvoje
ir kitose šalyse
2 doleriai

ARGENTINOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS
LEIDŽIA PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ DRAUGIJA "LIETUVA"

Nr. 2 Penktadienis, 9 gruodžio 1927 m., Buenos Aires. Metai I

LIETUVIŲ - LENKŲ BYLA

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Jau lyg aprimęs lietuvių-lenkų ginčas dėl Vilniaus pastaruoju laiku vel sujūdino pasaulio diplomatus ir visi laikraščiai plačiai apie jį rašo. Čia paduodama trumpa paskutinių įvykių santrauka.

Kada Lietuvoje 9 spalį buvo apvaikščiujama Vilniaus užgrobito gedulo diena, lyg pasityčiodami iš lietuvių gedulo lenkai Vilniaus krašte tą pačią dieną uždarė visas lietuvių mokyklas, daugelį organizacijų ir suėmė daug lietuvių veikėjų. Dėl to lietuvių persekiojimo Vilniaus krašte Lietuva padavė skundą Tautų Sąjungai. Lenkai tada pradėjo stiprinti savo kariuomenę Lietuvos pasieny. Be to, pasiliosavo iš lenkų kariuomenės ir atvyko į Vilniaus kraštą žinomas lenkų "maištininkas" Zeligovskis. Tie lenkų žygiai sukėlė baimę, kad lenkai rengiasi pulkti Lietuvą. Į tai išsiūdo Sovietų Rusija, kuri įteikė notą lietuvių ir lenkų valdžioms, perspėdama jas, kad jei tarp šių dviejų valstybių kiltų konfliktas, rusai ne pasiliky bešalio žiūrėtojai.

Iš netų buvo galima suprasti, o taip pat Maskevoje buvo atvirai kalbama, kad rusai stosi Lietuvos pusėn. Kaip tik tuo laiku, pakeliui į prirengamąjį nusiginklavimo konferenciją Genevoje, buvo susstojęs Berlyne rusų atstovas p. Litvinovas kur jis turėjo pasikalbėjimą su vokiečių užsienio reikalų ministru p. Stresemannu. Manoma, kad tame pasikalbėjime buvo paliestas Vilniaus klausimas ir Berlyne buvo kalbama, kad jei Lenkija pulktų Lietuvą, vokiečiai palaikys Lietuvos pusę. Taip pat eina gandai, kad ir Italija palaikys Lietuvą.

Susidarius tokia atmosfera lenkai aprimo ir pradėjo kaltinti Lietuvą, kad ji būk pradėjusi mobilizuotis ir todėl lenkai būvę priversti daryti tą patį.

Šis klausimas buvo skubiai perduotas Tautų Sąjungai ir dabar yra vienas iš svarbiausių šiuo

laiku vykstančio Tautų Sąjungos Tarybos posėdžio punktus. Prieš tarybos posėdžio atidarymą Genevoje buvo prirengiamoji nusiginklavimo konferencija, laike kurios įvyko daug privačių pasitarimų visų didžiųjų valstybių atstovų su Lietuvos atstovu Voldemaru ir lenkų - Zaleskiu. Po tų visų pasitarimų buvo pranešta, kad, bent laikinai, karo pavojus tarp Lietuvos ir Lenkijos pasisekė pašalinti ir tikimasi, kad šiuo kartu Tautų Sąjungos Tarybai pasiseks sutvarkyti lietuvių-lenkų santykius.

Lenkai būtinai spirsi, kad pirmoj eilėj būtu užmegsti su Lietuva diplomatiniai ir ekonominiai ryšiai, bet paskutinės telegramos praneša, kad Voldemaras tvirtai laikysis, kad pirma būtu išspręstas Vilniaus klausimas ir tik tada būsiu galima kalbėti apie kitką.

Gruodžio 6 d. vokiečių, anglių, francūzų, italų ir japonų atstovams nepavyko priversti Voldemaro pakeisti savo nusistatymą ir gruodžio 7 d. lietuvių - lenkų ginčas buvo svarstomas Tarybos posėdyje. Paskutinės telegramos iš Genevos praneša, kad po kelių valandų Voldemaro kaltinimų ir Zaleskio teisinimosi prie nieko neprieita. Olandų užsienio reikalų ministeris p. Vanheer van Blockland paskirtas "specialiu reportieriu" kad surašytų "magišką formulę" lietuvių - lenkų ginčui išspręsti. Toliau buvo pranešama, kad Voldemarui nors nepavyko savo kalbą patraukti Lietuvos pusėn visų Tarybos narių, bet jo atkaklus ir vykęs kaltinimas visuose sukėlė pasigėrėjimo, gal išskiriant francūzų atstovą p. Briand ir Italų - p. Scialoja, kurie laike jor kalbos miegojo kedėse.

Lenkijai ginti vyks pats lenkų diktatorius Pilsudskis, kuris laukiamas Genevoje 9 gruodžio. Kaune su nekantrumu laukiama sprendimo ir manoma, kad be Vilniaus taika negalima.

AUDROS KLAIPĖDOS KRAŠTUI PADARĖ DAUG ŽALOS

SVENCELE, Klaipėdos apskr. Spalių pabaigoje ir lapkričio pradžioje pūtė smarkūs vakarų vėjai, kurie pamarių gyventojams pridarė daug nuostolių. Pakilęs marių vanduo užliejo pievas ir žemesnius dirvų sklypus. Ypatingai didelė audra siautė šeštadienį ir sekmadienį, spalio 29 ir 30 dd. Tada vanduo buvo pasiekęs aukščiausių laipsni. Nors derlius jau visur nuimtas, tačiau runkeliai kai kur liko tvano apsemti.

Del šlapio oro ir potvynių beveik visos dirvos liks neapartos. Pievos apneštos smėliu, daugelyj vietų išplėsta ir apardyta krantai. Žvejams taip pat padaryta tūkstančių siekiančių nuostolių, labiausiai venterių žvejyboje. Daug tinklų išdraskyta ir nunešta.

Žvejyba, kuri šiuo laiku būdavo pelningiausia, yra beveik sustabdyta, nes žvejai del didelių audrų tik retkarčiais tegali išplaukti į mares. Apgadinta taipogi nemža ir žvejų valdių. Žmonės nebe pamena tokio audringo rudens.

(L.2.)

DEGTINĖ PARDAVINĖS TIK VALDŽIA

Lig šiol valstybinio monopolio degtinės paroduotuvės buvo išduodamos ir privatiems asmenims komiso sąlygomis. Kaip tenka patirti, nuo metų vyriausybė parima visą tai, savo rankose, privatiems asmenims šios krautuvės nebėsi išduodamos, o pardavėjai bus valstybės tarnauti.

(L.2.)

VISA ŠEIMA PRIĖMĖ ŽYDŲ TIKYBĄ

Pilietė S. yra buvusi žydė. 18 metų amžiaus ji priėmė katalikų tikybą, ištėkėjo už lietuvių Juozo S. Jos vyras mirė 1918 m. palikęs jau didelę šeimą iš žmonos, 3 sūnų ir 2 dukterų. Vyriausias sūnus yra 21 metų amžiaus.

Neseniai visa ši šeima nutarė priimti žydų tikybą. Lapkričio 9 d., dalyvaujant gydytojams ohi rurgams, žydų Ligoninėj įvyko vyriausio sūnaus apipiaustymo ceremonija. Ir kiti šeimos nariai Mozės ritualo apeigomis parėjo į žydų tikybą.

(L.2.)

NAUJI ŠALDYTUVAI IR SKERDYKLA

Lietuvos finansų ministerija, susidėjusi su Pieno Koperatyvais ištėgė korporaciją, kuri eksportuos sviestą ir lešinius per Klaipėdos uostą. Naujoji korporacija jau išigijo žemės plotą šale prieplaukos Klaipėdoje, kur statys šaldytuvus ir skerdyklą kiaulienei eksportuoti. Sviestą ir lešinius eksportuoti per Klaipėdą manoma pradėti nuo Naujų Metų.

SSRS UŽSAKYMAI LIETUVOJE

Iš tikrų šaltinių pranešama, kad SSRS Prekybos Atstovybė Lietuvoje netrukus duoda užsakymus Br. Vailokaičių, Tilmanso firmoms ir Klaipėdos ceiluliozės fabrikai. Kadangi ūkio metai SSRS prasideda nuo spalio mėn., tai reikia manyti, kad šie užsakymai yra tik pradžia.

(L.2.)

GAUDO KONTRABANDININKUS

Lietuvos Karo Laivų "Prezidentas Smetona" buvo pagavęs ties Palanga kontrabandininkų laivą. Į jį buvo perkelta dalis lietuvių komandos, kuri paėmė laivo vadovybę, o kontrabandininkus uždarė kajutėn. Iškilus audrai kontrabandinis laivas nutruko nuo buksirio ir užvažio ant sekulmos. Naktį nežinia kas jį apšaudė ir audra numušė vairą. (Smulkmenos sekančiame numery).

NAUJAUSIOS ŽINIOS

DARBININKŲ LAIMĖJIMAS AUSTRALIJOJ

MELBOURNE 7.XII. (Internacional). Sydnejaus laivų savininkams prižadėjus patenkinti jūrininkų ir laivų bei uosto darbininkų reikalavimą, šie streiką nutraukė ir vakar grįžo darban.

IŠSOKO PRO LANGĄ IŠ 40-to AUKŠTO

New York 7.XII. (Intern.) Eks-kareivis Luis Schwartz, norėdamas nusižudyti išsoko pro langą iš 40-to aukšto Woolworth rūmų. Nukritus lavonui į gatvę jis taip suknežėjo, kad prisėjo su šluota sušluoti.

GRĄSINA IŠTREMTI TROCKĮ IŠ RUSIJOS

MASKVA 8.XII. (Universal). Komunistų partijos vadai įteikė ultimatumą Trockio vadovaujamai opozicijai, kad jei ji likviduos is laike vienos savaitės, tai jos nariai galės įstoti į komunistų partiją. Priešingu atveju, jei jie nesustabdyt savo veikimo, tūkstančius opozicinės partijos narių grąsina ištremiti iš Rusijos.

VOKIEČIAI PRIEŠ LENKUS

GENEVA 8.XII. (United). Šios dienos Tautų Sąjungos Tarybos posėdy buvo svarstomas vokiečių partietkas skundas prieš lenkus del vokiečių persekiojimo Lenkijoj. Vokiečiai skundžiasi, kad lenkai neduoda laikyti baigiamųjų egzamenų vokiečių vaikams lenkų mokyklose, o lenkams vokiečių mokyklose.

SIŪSKITE BALSUI KORESPONDENCIJAS.

VAIKAS NUŠOVĖ MOTINĄ

SAINT CLAIRSVILLE 7.XII. (Associated). Andy Dyken, 15 metų vaikas, supykęs už tai kad jį varo mokyklon, nušovė iš medžioklinio šautuvo savo motiną, sužaidė tėvą ir vieną darbininką.

MIRĖ GARSUS RŪSŲ POETAS

LENINGRADAS 5.XII. Mirė garsus rusų poetas ir scenos veikaly rašytojas Feodor Sologub, žinomas Feodor'o Kuzmičo Teterjakov'o vardu.

SPROGO PARAKO FABRIKAS

SHANGHAI 8.XII. (United). Šiandieną įvyko didelis sproginimas parako fabrike Lungchow. Užmušta 4 darbininkai ir daug sužeistų, daug nukentėjo aplinkiniai namai.

SPROGO AMUNICIJOS SANDELYS

BUKARESTAS, 8.XII. (Universal). Krawitz'o mieste, Rumunijoj, įvyko didelis amunicijos sandelio sproginimas. 50 aplinkinių namų visai sugriauta. Užmuštų ir sužeistųjų skaičius dar ne nustatytas, bet spėjama bus labai didelis.

NELAIMĖ OKUPUOTOTOJ LIETUVOJ

VARŠUVA, 8.XII. (Associated) Per vestuves netoli Vilniaus sprogo sena granata, parnešta iš karo lauko. Užmušė jaunoją ir du svečių, be to sunkiai sužeidė keturis ir vieną lengviau. Suardytas namas, kuriame buvo vestuvės.

SUSIPRATIMAS - MŪSŲ IŠGANYMAS

Rašo P. Paliukas.

Šiandieną pasaulyje nebėra nei juodųjų nei baltųjų vergų ir daugumoje valstybių politinė ir asmeninė žmogaus laisvė įstatymų rybose yra garantuota, rodosi, žmogus gyvenk ir džiaukis ta laisve. Taip, bet žmogui alkanam ir apdriskusiam ne labai maloni ir laisvė, nes nėra iš jos jokios naudos. Išnykus asmeninei vergijai, jos vietoje atsirado ekonominė vergija, tai yra kuomet žmogus nieko neturėdamas kaip tik sveikas rankas, esi ekonominiai vergas šių dienų kapitalo naguose.

Šiais laikais kapitalas, tai viskas mūsų griešnoje žemėje, "Dievas ir Karalius" prieš jį visi lenkiasi, jo trokšta turėti kiekvienas žmogus, bet ne kiekvienam jis lengvai duodasi ir rankas ir todėl jis randasi nedidelės saujelės tur tuolių rankose, o milijonai biednuomenės ir darbininkų įkinkyti į kapitalo jungą krauna šiems turtuoliams dar didesnius turtus, patys gyvena mi skurde ir varguose. Kodel tokia neteisybė ir kaip ją pašalinti?

Į pirmą klausimą nesunku atsakyti, tai istorijos bėgyje tam tikros gyvenimo aplinkybės padėjo įsigalėti šiai neteisybei, pagaliau mums ne taip jau ir svarbu, kaip atsirado pasaulyje to kia neteisybė, o svarbiausia, tai kaip ją pašalinti, čia ir yra visas kablukas. Apia tai jau galvojama ne šimtai, bet gal tūkstančiai metų. Šiuo klausimu daug knygų prirašyta, daug del jo kalbėta, o risant jį praktiškai daugiausia žmonių kraujo pralieta. Tas kraujas ir dabar liejasi, paink ir paskaityk laikraščius, tai beveik kiekviename numery rasi aukų, tai baltojo, tai raudonojo teroro. Tos žuvusios žmonių gyvybės ir yra ne kas kita kaip aukos neteisingai sutvarkyto socialio gyvenimo.

Nors žmonija ir toli nužengė civilizacijos srityje, bet kultūroje pilna žodžio vrasme, pakilo dar neperaukštai, nes iki šiol vyriausias kovos būdas už savo būvį, žmonių vartojamas dažniausia, viens kito žudymas, lygiai toks pat kokį mes matome ir pas gyvulius. Bet žmogus turi protą kur kas geriau išlavintą už gyvulį ir be to turi savo sielb ir dvasios gyvenimą, kuojau visai skiriasi nuo gyvulio, todėl, rodosi, ir žmogio kovoje už būvį, turėtų būti vartojamas protingesnės priemonės, kaip žudymas viens kito.

Žudymu daug nepasieksi, išžudysi vienus, jų vieton atsiras kiti, gal dar blogesni už buvusius, be to sakoma, kas kardu kovoja nuo kardo ir žūsta.

Gyvenant Lietuvoje, kartą teko kalbėtis su vienu smarkiu antisemitu, kuris buvo tokio nusi-

statymo, kad visi blogumai Lietuvoje paeina nuo žydu, tik juos visus išpiovus Lietuvoje pasidarytu rojus. Štai kokį yra trumparegių žmonių, jog ką gelbės išpiovimas visų žydu, jei šalyje nebus prigijusi ir išsivysčiusi kooperacija, tuomet atsiras vietoje žydu vokiečiai, turkai, gal ir tie patys lietuviai, kurie mokės išnaudoti žmogus ne blogiau už savo piemtakūnus. O nuo žydu atsikratyti galima visai paprastai ir jų nepilnant, tik reikia įgyvendinti obalsį "viskas iš kooperatyvų - viskas kooperatyvams", tai yra nieko nepirkti iš privatinių pirklių ir niekojiems neparduoti, tuomet bėmiant išnyks visokie pirk liai, smugelninkai ir vertelgos. O dabar taspats antisemitas paklaustas kur jis perka sau reikalingus daiktus ir an yra paininku kokio nors kooperatyvo - atsako, tai, girdi, perku kur prisieina, o prie kooperatyvų, tai ką aš ten dėsuios, kad juose sėdi visi vagys, tik bereikalingai šiu keliš litus. Žinoma, žmogui su tokiau susipratimu ir išsilavinimu tėra tik vienas obalsis - piauti ir daryti pogromus, nes toks žmogus gali numatyti ateities, negali protingai galvoti, todėl jam šis kovos būdas ir rodosi tinkamiausiu.

Taip pat yra žmonių ir net politinių partijų, kurios sako, kad tik išpiovus visus buržujus galima bus išsivaduoti iš ekonominio skurdo ir padaryti žemėje rojų. Šie irgi nemažiau apsirinka kaip ir minėtas antisemitas. Ką gelbės išžudimas visų turtuolių, jei liaudyje nebus giliai leidusi šaknis socialinė idėja, jei žmonės bus tiek susipratę, kad negalės pakilti aukščiau savo asmeninio gyvenimo ir suprasti bendrus visuo menės reikalus ir juos pirmon eilėn statyti, tuomet ne tik rojus ant žemės nepadarysi, bet atžagariai - pasidarys pragaras.

Istorija mums duoda daug pavyzdžių. Štai didžioji francūzų revoliucija, kiek ten kraujo ir asarų pralieta, kiek visuomeninio turto sunaikinta, o iš ekonominio jungo neišsivadauta ir vėliau sugrižta vėl prie senosios tvarkos.

(Bus daugiau)

BALSO platintojai mieste ir provincijoj Pardavinėtojams duodamas geras nuošintis. Del sąlygų kreiptis redakcijon raštu arba asmeniškai nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Kas surinks 5 metines prenumeraturas ar 10 pusmetinių - gaus "BALSA" metams dykai

LIETUVIŲ VARGAI

Rašo J. Petraitis

Daug kartų, ypač paskutiniuoju laiku, teko skni tyti įvairiuose laikraščiuose apie lietuvių vargus Pietų Amerikoje. Bet matomai tai ne kiek nepaveikė i tautiečius, nusistačiusius laimės ieško ti. Žymus jų skaičius atvažiuoja Argentinon, ir taip kartas nuo karto lietuvių kolonijos vis didėja. Atvažiuojančių tarpe atsiranda ir inteligentų: bu vusių tarnautojų, atsargos karininkų, studentų ir šiaip įvairaus išsilavinimo žmonių. Kiekvieną atvažiuojantį, ypač neturintį pinigų pradžiai gyvenimo, laukia vienodas vargas, nežiūrint ar jis būtų darbininkas ar inteligentas. Ypatingai, vargas tiems, kas čia neturi nei giminių nei pažįsta mų. Iš giminių per daug tikėtis irgi negalima, nes Argentinoj gyvenimas nepastovus; šiandien turige rą darbą, banke keletą pesų, o už mėnesio gali nieko neturėti.

Blogiausias dalykas tai su darbais, ypač papra stiams darbininkams nemokantiems jokio amato, pas kutiniu ju laiku beveik negalima gauti kito dar bo, kaip tik prie gelžkelio ar laukuose. Dauguma žinodami, kad šie darbai yra patys blogiausi ir mažiausiai apmokami, tik tuomet į juos važiuoja, kada neturi nė vieno centavo kišenėj. Todėl, seniau čia gyvenantieji, kad ir turi susitaupę o keletą pesų, bet darbo netekę noroms nenoroms juos išleidiu iki kito susieško. Be to, daug tenka iš mokėti agencijoms kurios nurodiuėja darbus. Gana dažnai būna taip, kad šios agencijos apgauna, ypač naujai atvažiuavusius ir nežinančius gerai vietinės būklės. Bet daugiausia reikia saugotis ty agen cijų, kurios skelbiasi vežą už mažą atlyginimą į Europą, Australiją ir kitur. Šios agencijos beveik visuomet apgauna ir labai gudriu būdu, kad net po licijai sunku su jomis kovoti. Be šių, yra dar ir gatvinių agentų, kurie pavojingiausi. Tokių agen tų tarpe yra ir lietuvių, jų nemažiau reikia sau gotis, kaip ir kitataučių.

Kad nors dalinai išvengus visokių netikėtinu mų, reikalinga kaip galima plačiau susipažinti su vietos gyvenimo ir darbo suradimo sąlygomis, o tai padaryti galima geriausia per draugijas, todėl kiek vieno pareiga stoti į jam patinkančių draugijų klur visuomet gaus reikalingų patarimų ir pagelkės nelaimėje. Kiek man yra žinoma, visų lietuvių rei kalais daugiausia rūpinasi draugija "Lietuva", sa vo nariams išduoda net rekomendacijas gavimui dar bo. Tokiu būdu per šią draugiją jau ne vienas lie tuviui pasisekė gauti geras ir pastovus darbas.

Visų mūsų išganymas vien tik organizacijose, todėl visi iki vienam stokime į jas, prisidėkime prie jų veikimo, o tuomet geriausiai gelėsime ap sisaugoti nuo visokių netikėtinumų.

E. Fourier.

LEGALI MIRTIS

(Tęsa)

-Tai jau per daug! Jeigu esu miręs, tai kuriem velniam turiu mokesnius mokėti?

-Tas man visai nerūpi.

-Kai mokesnius reik mokėt tai nesu miręs, o ka da noriu vesti tai, miręs.

-Prašu pamėgint.

-Kaip pamėgint?

-Pas teisėją.

-Aš gi nesu miręs, kas po velnių!

-Tamsta esi miręs ad-mi-nis-tra-ty-viai - su niurnėjo sekretorius, gergždžiančiu balsu.

-Daleiskim, kad esu miręs, tai kas gi bus, jei gu drošiu tamstai bokšą į panosę?

-Aš tamstą atiduosiu policijai.

-Reiškia nebusiu miręs.

-Be reikalo diskutuojam, geriau tamsta paduok skundą į teismą ir tuomet pamatysim.

-Po velnių! Ką gi turiu daryt? Aš pažįstu val sciaus viršaitį, gal būt pas jį nuvykt?

-Prašu nuvykt.

Pirklys svyrudamas išėjo iš raštinės. Padėtis jam atroxė begalo keista. Ar jis ištikrujų gy vas. Ar gal įpuolė letargan? Ejo gatve svyrudoda mas ir taip prisiartino prie viršaičio durų.

-Labą dieną, ponas viršaiti - pasakė Celestinas.

-Labą dieną, tamstai.

-Tamsta mane pažįsti? Ar aš, ištikrujų, esu Celestinas Bautista? Tamsta neapsirinki?

-Po šimts pypkių, tamsta gi Jonas, malų pirk lys.

-Nu matot, o valsčiaus sekretorius prisikabi no, sako, girdi, aš jau miręs ir gana. Ką tamsta

į tai pasakysi?

-Tai pasityčiojimas, nioksybė.

-Tai Tamsta sako, aš dar nesu miręs?

-Aišku dalykas, kad nemiręs, jaigu čia tamsta stovi ir kalbi. . . bet tikiuosi, kad tamsta ne su šiuo reikalu pas mane atėjai.

-Kaip tik su šiuo. Kaip tamsta žinai, esu na šlys, ir manau antru kart vesti. Užėjau į vals čiaus raštinę prirengti savo dokumentus, o sek retorius man sako, kad aš esu įregistruotas imi rusių sprasą.

-Viršaičio veido išraiška pasikeitė.

-Ar apie tamstos mirtį yra parašytas civilės registracijos aktas?

-Taip, yra; aš jį matiau.

-O, tai labai blogai - atsakė viršaitis.

-Sekretorius atsisako. Tikiuoši, kad tamsta man šimė reikale padėsi. Gal tamsta išakysijam padaryti kas reikalinga.

-Negalima. Sekretorius pasielgė gerai. Nes ki taip būtų nelegalu ir už tai man tektų atsakyti

-Bet gi aš nesu miręs ir tamsta tik ką patvir tinai.

-Taigi, kad aš nežinojau... Aišku, kad miru sian vesti negalima.

-Bet, kad nesu miręs!

-Tamsta faktinai esi dar gyvas, bet legaliai jau pasimiręs, o ši kaip tik ir yra tikroji mir tis. Dabar gerai prisimenu, kad aš pasirašiau aktą apie tamstos mirtį.

-Ir ką gi turiu daryti?

-Nežinau. Patarčiau Tamstai tuo klausimu pasi tarti su geru advokatu.

-Pasitarti su advokatu? Bet tai pinigų kainuos

-Beabejonės. Tai ilgas dalykas ir gan brangiai kainuoja.

-Bet kaip gi tai? Apsiriko kiti, o už klaidą turiu aš sumokėti iš savo kišenės!?

-Nėra kitos išeities.

-Manau, tamstos paliudijimo užtekti gali.

-Tigi, kad ne; mano asmuo Tamstą pažįsta, bet valsčiaus viršaitis - ne.

-Ir taip pirmoji valsčiaus viršenybė išstumė mandagiai malų pirklių gatvėn.

Celestinas kiūtino gatve koja už kojos, kaip girtas.

-Esu miręs - mano sau; -tai retas dalykas: aš maniau, kad po mirties kentėti nereikia.

Prabėgo laikraščiu pardavėjas; malų pirklys nugriebė vieną laikraštį.

-Prašu dešimt centavų - susuke pardavėjas.

-Dešimt centavų! Aš esu miręs; nemokėsiu.

Laikraščiu pardavėjas pašaukė policininką. Naš lys, jaukdamas visa gerkle, drožė bokšą polici ninkui į panosę ir jį parmušė.

Tapo suarėstuotas ir vis nepaliové juokėsis. Iš proto išėjo.

vertė J. Bukevičius.

Slėnių Jovaras.

Ilgėdamasis laukiu tavęs, bet tavęs, mylimoji, vis nėra ir nėra...

Mano akys veitui pino tavo šešėlį tolimose okeano ūkanose, kuris vel dingsta su atėjimu šviesos...

Aš uždengčiau rytų šalį, kad saulė neprășvis ty, by tik tu būtum su manimi...

Aš prilystu pavargusiam artojai, kurs po suk nių dienos darbu išsiis tamsoje...

Šviesa, kodel tu vis ateini ir ateini mano brangiausiaime laike, kada mano mylimoji sėdi prie manęs...

PASAULINĖS ŽINIŲS

NUOTIKIAI

NORI PIPAŽINTI SOVIETŲ VALDŽIA

WASHINGTON. Senatorius Borah, Užsienio Reikalų Komisijos pirmininkas pranešė, kad jis ren-

SOVIETŲ RUSIJOS NUOMONĖ

MASKVA. Atsakominguose Sovietų valdžios slu-

Mesimpatizuodama Lietuvos fašistų valdžiai, Sovietų vyriausybė mano, kad svarbiausias visos

Pe to Sovietų valdžia numato pavoju ne tikat virime kare Lenkijos prieš Lietuvą, bet taipogi ir puoše, kurių rengime įtariamai kai kurielen

VOLDPMARAS ATSAKO PILSUDSKIUI

TAUNAS, 1.XII. Voldemaras telegrafavo p.Eric-Drummond atsaukimą Pilsudskio kaltinimo, kad Lie-

LENKIJA ISSTOS IS TAUTŲ SAJUNGOS ?

BERLINAS, 3.XII. "Berliner Tageblatt" praneša kad Lenkijoje eina gandai, kad Lenkija yra pasiry-

KINIJOJ PRASIDĖJO KOMUNISTINĖS RIAUSĖS

LONDONAS, 3.XII. Praneša, kad gautomis iš Kinių telegramomis paskutiniu laiku Hankove pra-

NORĖJO NUNUODYTI BUDRĮ.

RYGA, 4.XII. (Internacional) Praneša, kad Kaune norėta nunuodyti politinės policijos viršininkas

ANGLIJOS DARBININKAI DARYS SAU ALŲ

LONDONAS, 4.XII. Aukšta alaus kaina paskatino darbo partijos narius prie veiklumo. Jie sumanė

Tapo įsteigta Aukštinė Klubų alaus bendrovė su pagrindiniu kapitalu 15.000 svarų sterlingų. Ben-

ISRADO ELEKTRINĖ AUTOMOBILĮ

PARYŽIUS, 4.XII. Jean Cabrerets, praneša kaip įvykusį faktą apie išradimą naujo elektrinio au-

Sio automobiliaus išradimas pripažystamas Ispanų Jezuity kunigui tėvui Almeida.

PADIDĖS BEDARBĖ VOKIETIJOJ.

BERLYNAS, 5.XII. (Internacional) Vokiečių geležies ir plieno apdirbimo fabriky savininkai protestuodami už aštuonių valandų darbo dienos įve-

PRITARIA RUSŲ PASIŪLIMUI VISAI NISIGINKLUOTI

GENEVA, 3.XII. (United) Rusų delegacija Genevoje gavo begales telegramų ir laiškių iš viso pasaulio

JŪRŲ PLĖŠIKAI SEKVESTRAVO LAIVO KAPITONĄ

Sanchajus, 3.XII. (United) Sulyg užsieny raudio-telegrafinių žinių anglų valdžia turi ryšį su kapitonu Lalov, kurį pagrobė nuo anglų laivo

Anglų valdžia perspėja visus savo laivų kapitonus, kad jie sustiprintų naktinius laivų sargybas atremimui netikėtų banditų užpuolimų.

PRIE KO PRIVEDA ALKIS

Vienas bedarbis rusas, neturėdamas nė vieno centavo kišenių ir negalėdamas ilgiau atsispirti prieš alkį, užėjo į kavinę pasistiprinti. Pa-

ŠEŠIOS VALANDOS BE PAGALBOS

Šiomis dienomis vienas čilietis atvyko į Buenos Aires ieškoti darbo. Jo neradęs ir netekęs pinigų apsinakvojo uoste ant suoliuko, pasidė-

SUDEGĖ ALIEJAUS FABRIKAS

Sio mėnesio 6 d. 6 val. ryto užsidegė aliejaus fabrikas "La Moderna", priklausantis Sociedad Anonima Manufactura Algodonera Argentina, kurio

NUSISŪVĖ.

Sio mėnesio 5 d. 6 val. vakaro Vyriausybės Rūmuose nusisūvė vienas iš kariuomenės leitenantas.

MOTIEJUKAS ARGENTINOJ.

(Tęsa)

-Ar senai iš namų?
-Nelabai senai, tik užvakar iš laivo.
-Na pasakyk kaimyne, kurios gi devynios tavo

ir kai pradeda jie sūtemoms skrajoti, tarp medžių šakų ir lapų, ir tarp aukštųjų žolynų, tada toks puikus vaizdas pasidaro, kad nė pasakoje puik-

paprastos; o tu pinigų tam reikalui ar daug turi?
-Nei cento prie dūšios; o kad akcijomis pamėginas po šimtą nuo tautiečio parinkti, ir žinoma,

MOKYKIMĖS VIETINĖS KALBOS

Apie naudingumą ir reikalingumą mokėti vietinės kalbos, nereikalinga daug rašyti-visi gerai žino, kad kur tik ir su koku tik reikalu kreipimės, ar tai darbo ieškodami, ar bendrai, visuo met mums kliudė nemokėjimas vietinės kalbos.

Kalbai išmokti yra du būdai: praktinis ir teorinis, praktinis-kuomet pramokstama kalbėti nuo kitų, kaip antai, gyvenant su asmenimis kastyžiais kai tarp savęs kalbančiais; antras teorinis būdas-kuomet pramokstama kalbos iš knygos, mokinan ties gramatiką ir tos kalbos taisykles. Bet lengviausiai ir greičiausiai pramoks kalbėti tas, kas gali naudotis abiem būdais, nes jie vienas kitam daug padeda.

Iki šiam laikui nėra nė vieno lietuviškai-kastyžiško rankvedėlio kurį galima būtų šiam reikalui naudoti.

Jausdami reikalingumą padėti tautiečiams, įvedam į savo laikraštį pradedant šiuo numeriu, kastyžių kalbos pamokas. Pamokos bus specialiai parengtos darbininkams ir suprantamos visiems, kas tik skaityti moka. Idėsiame ir svarbesnias gramatikos taisykles, kiek bus galima pasikalbėjimų formoj, kad lengviau būtų prieinamos.

Kadangi laikraštis savaitinis tai per savaitę visi kas tik norės sugebės vieną pamoką išmokti ir kas seks visas pamokas nuo pradžios tai neužilgio pasijus, kad jau gali ir kastyžiškai susikalbėti.

Pirma pamoka. (Alfabetas).

Kastyžų kalba susideda iš sekančių 29 raidžių:

Table with 2 columns: raidė pavadinimas and raidė pavadinimas. Rows include A a, B b, C c, D d, E e, F f, G g, H h, I i, J j, K k, L l, LL ll, M m.

Raidžių ištartinimas.

Raidė u, kuomet ji stovi tarp raidžių g ir e arba g ir i, visai neišsitaria, kitur visur tariasi kaip lietuviška u, pav. guerra reik skaityt gerra-karas, žodį guitarra reik skaityt gitarra-gitarra, bet jaigu ant u stovi du taškučiai (ü) tuo met u tariasi ir tarp tų raidžių; pav. vergūenza reik skaityt verguensa-gėda arba žodį argūir reik skaityt arguir-įrodyt.

Raidė q viena niekuomet nesivartoja, bet visomet su raide u, šios dvi raidės stovėdamos kartu išsitaria kaip viena lietuviška k, pav. que reik skaityt ke-kas.

Raidė y, jeigu ji stovi tarp raidžių balsių a, e, i, o, u, arba žodžio pradžioj prieš bet kurią iš tų raidžių tariasi kaip lietuviška ž, kitur visur tariasi kaip lietuviška y, pav. rayo reikia skaityt ražo-žaibas arba yo reik skaityt zo-as.

Raidė c, kuomet ji stovi prieš raides e ir i tariasi kaip lietuviška s, pav. cinto reik skaityt sinta-raikėtis arba ceite reik skaityt aseite-aliejus, kitur visur raidė c tariasi kaip lietuviška k, pav. corazon reik skaityt korason-širdis arba clavo reik skaityt klavo-vinis.

Sekancioj pamokoj, pabaigę susipažinti su raidėmis ir jų ištarme pradėsime pačią kalbą mokytis.

IŠ DRAUGIJOS "LIETUVA" DARBUOTĖS

Laike įvykusio š.m. lapkričio mėn. 4 d. visuo tino dr-jos narių susirinkimo, tarp kit ko buvo nutarta išduoti dr-jos nariams Kairiui ir Subačiui pašalpą ir vietoj atsisakiusios dr-jos valdybos išrinkti naują Renkant Valdybą tapo išrinktais; pirmininku P.Paliukas, vice-pirmininku P. Jasiukynas, sekretorium K.Kliauga, ūkio vedėju A. Kairys, ištartininku P. Daratėnas ir kandidatais A. Žukauskas, M. Menčinskis ir J. Pagirys.

Be to, dar buvo pranešimas apie leidžiamąjį dr-jos laikraštį "Balsas". Susirinkimas išklausias spaudos ir kultūros sekcijos pranešimą, vien balsiai priėmė sekančią rezoliuciją.

Visuotinas draugijos narių susirinkimas, iš-

ŽEMA IR NEKULTŪRINGA

S/m. Spalių mėn. 29 d. P.A.L.D.-ja "Lietuva" rengė vakarą su vaidinimu. Kaip turinti gabumą ir prityrimo vaidybos srityje, vaidinti buvo pakviesta p-lė E.R., kuri maloniai sutiko dalyvauti ir pradėjo lankyti repeticijas. Sužinoję apie tai Rytjiečiai ir "Apsvietos Draugijos" vadai pradėjo siuntinėti pas ją savo pasiuntinius, kurie prikalbinėjo, kad ji repeticijose dalyvautų, o atėjus vaidinimo laikui atsisakytu vaidinti, siūlydami jai už tai nemažą atlyginimą.

Tokiu pat būdu šio "veikėjai" atsisakė dalyvauti vaidinime ir P.A.L.D. "Lietuva" seimyniniam vakarėly spalių mėn. 8 d., siuntinėdama "draugus" ir "drauges" pas p-lę O.S., kuri buvo sutikusi vaidinti tame vakarėly. Pastarąją jie gėdino tuo, kad jei vaidinsianti, tai girdi, "Rytojus" "negražiai" apie ją pasakysias.

Šios dvi lietuvaitės, neatgizvelgiant į visus pasiūlymus ir grasinimus, duotąjį žodį išlaikė ir pasiuntėjį kultūrinį darbą puikiai atliko.

Kada jos buvo kviečiamos vaidinti, jos nebuvo draugijos nariš ir gal, prisiklausiusios "Rytojau" ir jo šalininkų skleidžiamų žmogų gandy apie d-ja "Lietuva" - svyruavo, bet pasipiktinusios tokinis žemais "Rytojau" kovos būdais ir susipažinusios su šia draugija ir joje dirbančiais asmenimis-abidvi tapo jos aktyviais nariš bei remėjais.

Dar vienas šių dviejų komunistinių organizacijų labai mėgiamas būdas trukdyti kitų organizacijų parengimus, tai rengti pasonėje "šokių vakarus" tikslu - išvengti publiką nuo kitų organizacijų parengimų. Taip buvo ne kartą pasielgta rengiant Susivienijimo dr-jai vakarus ir š.m. spalių m. 29 d. buvo surengtas šokių vakaras paiginta kaina vyrams ir moterims veitui, kad tuo atitrauktų publiką nuo dr-jos "Lietuva" vakaro, ne žiurint jų pasiskelbimo, kad neseniai rengtasva karas bus paskutinis šiano sezono.

Nejaug, jės nerandat kultūringesnių priemonių savo idejai skiepinimui, darbininkų buvę gerinti ir juos šviestili?

Kiekvienam tur būt aišku, kad Argentinos lietuvių kolonija sudaro išimtinai darbininkai ir gal, keletas tarnautojų. Todėl visos organizacijos, jų tarpe "Lietuva" ir Susivienijimo draugija susideda iš darbininkų, o fašistinių organizacijų čia nėra ir būti negali. Per savo parengimus jos siekia suteikti dvasinio poilsio po sunkaus darbo ir surinkti lėšų pašalpoms arba kultūrinems tikslams, kaip buvo su dr-jos "Lietuva" vakaru 29 spalių kurio metu pelnas buvo skiriamas spaudos ir kultūros fondui.

Visai nesuprantamas Rytjiečių trukdymas kuomet jie patys skelbiasi darbininkų reikalų ginėjais ir jų švietėjais.

Gėda ir negražu vyrūčiai!

J.U.

REDAKCIJOS PRANEŠIMAS.

Pasirodžius pirmajam Balsu numerui, lietuvių visuomenės tarpe skleidžiami gandai, kad būtų Balsas yra prisidengęs nepartyviškumo kauke ir jis laikysis bepartyvės kripties iki tol, kol ne surinks daugiau prenumeratų ir aukų, o jau vėliau laikysis grynai "fašistinės". Pranešame gerbiamiems skaitytojams, kad šie gandai yra skleidžiami blogos valios žmonių, matyt iš pripratimo, todėl jiems netikėkit.

Dar kartą atvirai pasigakome, kad mes laikysimės bepartyiškumo ir Balsas niekuomet savo tono nekeis. Jei kam kiltų abejonė, prašome pirkti Balsą pavieniais numeriais, nors truputi apsieis brangiau arba užsisakyti trumpam laikui, o tuomet įsitikinsite, kad Balsas yra vienintėlis lietuvių darbininkų patarėjas ir draugas.

BALSO REMĖJAI

P.A.L.D.-jos "LIETUVA" Spaudos Fondo naudai per šią savaitę aukavo:

O.Sabutyte \$5.-; V.Raulibaitis \$3.-; J.Žibutis ir J.Simokaitis po \$2.-; J.Vajega, J.Daukas, J.Kemšius, A.Juškauskas, V.Ambraziejus, J.Tuškus ir Bračiulis po \$1.-; V.Ruplėnas, P.Norvaišas, J.Ga-

F. MISSLER G.m.b.H. BREMEN

Representante: O. H E N Z E Buenos Aires San Martin 666

PIGLAUSIAS IR GREIČIAUSIAS pinigų persiuntimas į Lietuvą LAIVAKORTĖS iš Lietuvos ir į Lietuvą tik geriausias laivais Puikus patarnavimas

Per 20 metų visiems lietuviams žinoma įstaiga

"PLUS ULTRA"

RESTORANAS ir VIEŠBUTIS Savininkai: BROLIAI CASANOVA Pavon 366 Avellaneda

Restoranas ir alinė atdara diena ir naktį Patogumai šeimynoms Salė pokyliams ir vestuvėms Aptarnaujama pačiais savininkais

PRILIAMU PENSIONISTAI

PRANEŠIMAI.

LIETUVOS KONSULATAS, praneša piliečių žiniui, kad dar neufsiregistravo privalo registruotis. Pase galiojimai pasibaigus, reikia jį pratęsti. Gyvenantieji provincijojej užsiregistravimui gali prisijusti šias žinias: vardas, pavardė, gimimo vieta, profesija, paso Nr., kada ir kur pasas išduotas.

Konsulato adrisas: Anchorena 28, Buenos Aires

P.A.L.D.-ja "Lietuva", praneša savo narių ir bendrai visu lietuvių žiniui, kad draugijos reikalais galima kreiptis nuo 6 iki 8 valandų vakaro šiuo adrisu: Corrieto 1037, Buenos Aires.

PAŠTO IR KELEIVIŲ LAIVŲ JUDEJIMAS SEKANČIA SAVAITĖ.

Laukiami atplaukiant:

Table with columns: Gruodžio m., ship name, origin. Rows include 11 d. HIGLAND LOCH, 11 d. BARONESA, 13 d. LIPARI, 13 d. ALMEDA, 15 d. EUBEE, 16 d. MADRID.

Išplauks.

Table with columns: Gruodžio m., ship name, destination. Rows include 10 d. VIGO, 12 d. HOLM, 13 d. SATURNIA, 14 d. ANDES, 14 d. SIERRA VENTANA, 15 d. CAP ARCONA, 15 d. GELRIA, 15 d. CROIX, 16 d. FLORIDA, 16 d. MONTE SARMIENTO.

NAUJAI ATVAŽIAVO.

Š.m. lapkričio m. 12 d. laivu "Sierra-Ventana" atvažiavo 38 lietuvių, kurių sąrašą čia paduodame. Pijus Kinderis, Kazys Žinevičius, Jonas Babrauskas, Petras Jasas, Juozas Gimžauskas, Elena Paulaitytė, Bronius Šukys, Jonas Sudnias, Veronika Dambrauskaitė, Emilija Kažukauskaitė, Elzbieta Žiaugraitė, Jonas Mileris, Feliksas Balkaitis, Teklė Reliškaitė, Jonas Spreinatas, Jonas Kremeris, Juozas Jarutis, Kastancija Bogvilienė, Domas Šidiškis, Petras Miškunas, Klemensas Simutis, Petras Ivaška, Juozas Vilkas, Marytė Ravaitaitė, Kazys Dargužis, Anelė Siudnytė, Vincas Bačiulis, Vladas Vaičiulis, Edvardas Pelkis, Pranas Čižauskas, Marcelė Šatkienė, Anelė Jasaitytė, Jonas Amulis, Jurgis Dovydaitis, Simonas Pličiuvaitis, Petras Račiuvaitis, Jonas Baltrūnas, Stasys Spitrys.

venovich, S.Urbonas, J.Stanis, P.Grigitis, S.Puteikis ir B.Arlauskas po \$0.50; M.Jankauskas \$0.30. Visiems aukavusiems Balsu redakcija tariasi širdingai ačiū.